

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 281/03-48

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2004 v senáte zloženom z predsedu Eduarda Bárányu a zo sudcov Juraja Babjaka a Lubomíra Dobríka prerokoval sťažnosť Ing. B. Š., bytom Č., zastúpenej advokátom JUDr. J. K., Advokátska kancelária, K. N. M., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Čadci v konaniach vedených pod sp. zn. P 18/95 a sp. zn. 10 C 684/98, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. B. Š. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Čadci v konaniach vedených pod sp. zn. P 18/95 a 10 C 684/98 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu v Čadci p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. P 18/95 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. B. Š. p r i z n á v a primerané finančné zadostučinenie vo výške 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd v Čadci p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd v Čadci j e p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia Ing. B. Š. advokátovi JUDr. J. K., Advokátska kancelária, K. N. M., vo výške 8 796 Sk (slovom osemtisíc sedemstodevät' desiatšesť slovenských korún) na jeho účet do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti Ing. B. Š. n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2003 doručená sťažnosť Ing. B. Š., bytom Č. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. K., Advokátska kancelária, K. N. M., ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu v Čadci (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. P 18/95 a sp. zn. 10 C 684/98.

Ústavný súd uznesením zo 17. decembra 2003 prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

Sťažovateľka uviedla, že okresný súd svojou nečinnosťou vo veci vedenej pod sp. zn. P 18/95 porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Taktiež uviedla, že okresný súd porušil jej základné právo aj vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 684/98. Okresný súd nedokázal včasným rozhodnutím zabezpečiť rodičovskú starostlivosť zo strany otca dieťaťa J. Š. včasným platením primeraného výživného do rúk sťažovateľky. Sťažovateľka pri zabezpečovaní materiálnych podmienok príslušným všeobecným súdom jej do opatery zverenej dcéry vynaložila a vynakladá značné finančné prostriedky a osobné nasadenie, ktoré by nebolo potrebné v prípade včasného a spravodlivého rozhodnutia súdu.

S konaniami spája sťažovateľka aj viacročné duševné útrapy a pocity márnosti z toho, že nie je možné domôcť sa spravodlivosti, ako aj z utrpeného príkoria.

Sťažovateľka je toho názoru, že jej patrí primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk vzhľadom na prieťahy v štyroch konaniach. Ústavný súd však prijal sťažnosť na ďalšie konanie len v časti týkajúcej sa namietaných prieťahov v dvoch sťažovateľkou uvedených veciach. Výšku zadosťučinenia sťažovateľka odôvodňuje aj vynakladanými prostriedkami na výživu a výchovu zverenej osoby bez riadneho príspevia odporcu vo veci, keďže počas trvania sporov o výživné ho riadne neplatí.

Sťažovateľka súhlasila s upustením od ústneho pojednania veci.

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd rozhodol, že:

Okresný súd vo veciach vedených pod sp. zn. P 18/95 a sp. zn. 10 C 684/98 svojou nečinnosťou porušil základné právo sťažovateľky na pojednanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd sťažovateľke priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný vyplatiť jej do 3 dní.

Ústavný súd priznáva trovy konania za dva úkony právnej pomoci a režijný paušál v sume 8 796 Sk.

Predsedníčka okresného súdu v liste sp. zn. Spr. 996/03 z 2. februára 2004 uviedla, že netrvá na ústnom pojednaní veci.

Ďalej uviedla, že vo veci vedenej pod sp. zn. P 18/95 návrh na zvýšenie výživného bol sťažovateľkou podaný 6. februára 1998.

Spis bol predložený sudkyni 6. februára 1998 a 9. februára 1998 bol vykonaný sudcovský úkon, ktorým bolo v rámci vedeného konania nariadené dokazovanie zadovážením potrebných správ o príjme rodičov a o ich osobných, zárobkových a majetkových pomeroch.

Dňa 3. marca 1998 okresný súd vytýčil termín pojednávania na 17. marec 1998. Pojednanie bolo odročené v dôsledku neúčasti rodičov za účelom ich opätovného predvolania.

Dňa 17. apríla 1998 okresný súd vyzval sťažovateľku na písomné oznámenie poslednej adresy bydliska otca, pretože ten na udanej adrese písomnosti súdu nepreberal.

Dňa 30. apríla 1998 okresný súd vytýčil termín pojednávania na 19. máj 1998. Na uvedenom pojednávaní súd vykonal procesný výsluch rodičov a vo veci meritórne rozhodol. Sťažovateľka podala proti rozsudku odvolanie, ktoré bolo okresnému súdu doručené 28. júna 1998.

Dňa 3. júla 1998 okresný súd nariadil doručiť odvolanie procesným stranám.

Dňa 4. augusta 1998 okresný súd nariadil predložiť spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní.

Uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 7255/98 z 31. augusta 1998 bol zrušený prvostupňový rozsudok a vec bola vrátená na nové konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 6. októbra 1998.

Dňa 12. októbra 1998 okresný súd nariadil doručiť uznesenie krajského súdu procesným stranám a v zmysle intencie odvolacieho súdu doplnil dokazovanie vyžiadaním správ od zamestnávateľa matky a od Daňového úradu Čadca (ďalej len „daňový úrad“) o príjme otca.

Dňa 2. novembra 1998 okresný súd nariadil pojednávanie na 13. november 1998, ktoré bolo odročené za účelom ďalšieho dokazovania, a nariadil výsluch svedka.

Procesným úkonom z 26. novembra 1998 okresný súd doplnil dokazovanie za účelom zistenia príjmu otca.

Dňa 28. januára 1999 okresný súd zisťoval príjem matky za rok 1998.

Dňa 12. marca 1999 sudca predložil krajskému súdu spis na rozhodnutie o jeho vylúčení z dôvodu, že matku maloletej osobne pozná.

Uznesením krajského súdu sp. zn. 8 Nc 230/99 z 31. mája 1999 bol konajúci sudca vylúčený z prejednávania veci.

Dňa 24. júna 1999 predseda súdu prikázal vec na prejednanie inej sudkyňi.

Dňa 14. júla 1999 okresný súd vytýčil pojednávanie na 17. august 1999, ktoré bolo odročené z dôvodu neúčasti matky, ktorá svoju neúčasť žiadala ospravedlniť a navrhla doplniť dokazovanie.

Okresný súd vytýčil pojednávanie na 23. september 1999 a doplnil dokazovanie podľa návrhu matky.

Okresný súd vytýčil pojednávanie na 8. október 1999 za účelom výsluchu svedka, ktorý sa nedostavil.

Na pojednávaní konanom 26. októbra 1999 okresný súd vo veci nerozhodol, pretože otec nemal vykázané doručenie, čo sa zopakovalo aj 25. novembra 1999.

Pojednávanie konané 17. januára 2000 bolo odročené pre práceneschopnosť konajúcej sudkyne a vytýčené na 2. marec 2000.

Dňa 2. marca 2000 okresný súd opätovne vo veci rozhodol a výživné na maloletú A. zvýšil zo sumy 1 000 Sk na 2 000 Sk mesačne od 1. septembra 1997 a zo sumy 2 000 Sk na 3 500 Sk mesačne od 1. septembra 1999.

Proti rozsudku podala sťažovateľka 18. apríla 2000 odvolanie, pričom nesúhlasila s výškou stanoveného výživného s poukazom na majetkové pomery otca. Odvolanie podal aj otec, ktorý nesúhlasil s výškou stanoveného výživného.

Po doručení odvolaní procesným stranám bol spis 18. mája 2000 predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach.

Krajský súd spis 30. júna 2000 vrátil okresnému súdu na prešetrenie doplnenia záhlavia rozsudku o právneho zástupcu sťažovateľky a zistenie, či zastúpenie trvá. Taktiež nariadil zistiť, či sa odporca v čase od 4. apríla 2000 do 5. apríla 2000 zdržiaval v mieste bydliska, z dôvodu, že súd doručoval rozsudok postupom podľa § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a bez uvedeného zistenia by sa javilo odvolanie otca ako oneskorene podané.

Okresný súd po doplnení požadovaných údajov spis opätovne 14. septembra 2000 predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaniach.

Krajský súd uznesením sp. zn. 8 Co 2467/00 z 31. októbra 2000 rozsudok zrušil a vrátil vec na nové konanie 17. novembra 2000.

Dňa 9. januára 2001 sudkyňa žiadala pripojenie spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 684/98 (rozvodové konanie), zároveň bola vyžiadaná správa o príjme otca od príslušného daňového úradu a obaja rodičia boli vyzvaní na predloženie listín preukazujúcich vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a motorovým vozidlám.

V záujme ustálenia majetkových pomerov rodičov okresný súd 31. januára 2001 zisťoval vlastníctvo k motorovým vozidlám a k nehnuteľnostiam.

Ďalší procesný úkon okresný súd nariadil 18. mája 2001, 5. septembra 2001, 3. októbra 2001 a 12. decembra 2001 v súvislosti s vedením konania.

Okresný súd písomnými výzvami z 15. februára 2002, 10. júla 2002, 17. septembra 2002 a 4. novembra 2002 urgoval otca ohľadom jeho vyjadrenia k procesným otázkam vedenia konania. Tento sa však na udanej adrese nezdržiaval a okresný súd mu zásielky doručoval aj cestou Mestskej polície Čadca, avšak bezúspešne.

Dňa 25. marca 2003 bol spis pridelený inému sudcovi z dôvodu nástupu konajúcej sudkyne na materskú dovolenku.

Nový termín konania pojednávania okresný súd vytýčil na 6. máj 2003, ktorého sa však nikto nezúčastnil, pričom sťažovateľka sa ospravedlnila z dôvodu účasti na kúpeľnej liečbe.

Okresný súd stanovil ďalšie pojednávanie na 28. máj 2003, ktoré zrušil vzhľadom na písomné podanie sťažovateľky, ktorá uviedla, že by sa ho nemohla zúčastniť z dôvodu pobytu na kúpeľnej liečbe.

Dňa 25. mája 2003 bol spis zaslaný ústavnému súdu.

V konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 684/98 sa riešila otázka rozvodu manželstva. Návrh na rozvod a úpravu práv a povinností k maloletej A. podal manžel sťažovateľky 14. mája 1998, okresný súd vytýčil pojednávanie na 28. júl 1998, na ktorom aj meritórne rozhodol.

Proti rozsudku z 28. júla 1998 podala sťažovateľka 4. septembra 1998 odvolanie.

Okresný súd predložil spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom odvolaní 29. októbra 1998.

Krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co 373/98 z 30. júla 1999 rozsudok vo výroku o výživnom na maloletú A. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd vrátil spis 6. septembra 1999.

Dňa 14. septembra 1999 bol nariadený termín pojednávania na 10. január 2000, ktoré bolo odročené za účelom ďalšieho dokazovania.

Dňa 15. februára 2000 bolo pojednávanie odročené pre neúčast' navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorí boli opätovne predvolaní na 28. marec 2000.

Pojednávania konaného 15. februára 2000 sa nezúčastnili navrhovateľ a jeho právny zástupca. Okresný súd ich nariadil predvolať pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty a poučil ich o možnosti predvedenia cestou polície.

Dňa 2. mája 2000 okresný súd meritórne rozhodol a určil výživné na čas po rozvode na maloletú A. sumou 3 500 Sk mesačne. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie sťažovateľka a žiadala, aby odvolací súd určil povinnosť navrhovateľa platiť výživné v sume 10 000 Sk mesačne. Odvolanie podal aj navrhovateľ, ktorý nesúhlasil s výškou stanoveného výživného.

Odvolací súd uznesením z 30. októbra 2000 rozsudok zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Okresný súd 21. decembra 2000 doručil uznesenie odvolacieho súdu procesným stranám.

Dňa 16. februára 2001 bol nariadený termín pojednávania na 27. marec 2001, pojednávanie sa odročilo z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu.

Dňa 10. mája 2001 sa na pojednávaní opätovne pokračovalo v dokazovaní, pričom boli opätovne vypočutí účastníci.

Procesné úkony z 30. mája 2001, 25. júna 2001, 13. júla 2001, 28. septembra 2001 a 23. januára 2002 smerovali k vedeniu konania.

Dňa 24. januára 2002 okresný súd nariadil pojednávanie na 11. apríl 2002, ktoré bolo odročené pre neúčasť navrhovateľa a svedkov.

Dňa 23. apríla 2002 okresný súd vytýčil pojednávanie na 13. jún 2002, ktoré následne preložil na 27. jún 2002.

Dňa 27. júna 2002 okresný súd odročil pojednávanie na 27. august 2002 za účelom ďalšieho dokazovania a opätovne na 24. október 2002.

Dňa 29. októbra 2002 okresný súd opätovne rozhodol o výživnom, pričom rozsudok o výživnom nadobudol právoplatnosť 6. marca 2003.

Podľa názoru predsedníčky okresného súdu v oboch právnych veciach subjektívne priedahy zapríčinené neboli. Z hľadiska predmetu konania po stránke hmotného práva nejde o právne náročnú vec ani v konaní vedenom pod sp. zn. P 18/95, ani v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 684/98. Náročnosť snád' vidí z hľadiska zisťovania majetkových a zárobkových

pomerov rodičov. Okresný súd v tomto smere vynaložil maximálne úsilie, aby ustálil rozsah majetku a príjmov rodičov potrebných pre stanovenie výšky výživného, a to najmä vzhľadom na rozporuplnú argumentáciu rodičov v priebehu vedeného konania. K predĺženiu súdneho konania prispelo aj správanie účastníkov konania, ktorí sa viackrát nezúčastnili pojednávanií, u otca okresný súd musel vykonať rozsiahle šetrenie ohľadom jeho pobytu a predvolať ho pod hrozbou poriadkovej pokuty. Takéto správanie účastníkov konania v značnej miere prispelo k predĺženiu súdneho konania. V oboch veciach nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľky. V závere svojho listu predsedníčka okresného súdu uviedla, že netrvá na ústnom prejednaní veci.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľky, vyjadrenia predsedníčky okresného súdu a spisov okresného súdu sp. zn. P 18/95 a sp. zn. 10 C 684/98 zistil nasledovný stav konania:

Zo súdneho spisu sp. zn. P 18/95 ústavný súd zistil, že ide o právnu vec navrhovateľky (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľky) proti odporcovi J. Š. vedenej na okresnom súde o zvýšenie výživného z 1 000 Sk na 5 000 Sk a zverenie maloletej A. Š. do výchovy matky. V predmetnej právnej veci boli vykonané tieto úkony:

Dňa 6. februára 1998 bol podaný návrh.

Dňa 9. februára 1998 bolo vydané uznesenie o ustanovení opatrovníka maloletej A.

Dňa 24. februára 1998 došla okresnému súdu informácia o matke maloletej z Mestského úradu Čadca.

Dňa 24. februára 1998 bol odporca vyzvaný okresným súdom, aby sa vyjadril k návrhu.

Dňa 2. marca 1998 došlo okresnému súdu oznámenie daňového úradu o príjme odporcu.

Dňa 5. marca 1998 bol určený termín pojednávania na 17. marec 1998.

Dňa 10. marca 1998 došlo okresnému súdu oznámenie Obecného úradu Oščadnica, že odporca v tejto obci nie je prihlásený na trvalý pobyt.

Dňa 17. marca 1998 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka a odporca neboli prítomní, opatrovník bol prítomný).

Dňa 15. apríla 1998 okresný súd vyzval navrhovateľku, aby uviedla trvalé alebo prechodné bydlisko odporcu.

Dňa 22. apríla 1998 oznámila navrhovateľka okresnému súdu adresu odporcu.

Dňa 30. apríla 1998 bol určený termín pojednávania na 19. máj 1998.

Dňa 19. mája 1998 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka a odporca boli prítomní, opatrovník nebol prítomný). Bol vyhlásený rozsudok č. k. 15 P 18/95-75, ktorým bola maloletá A. zverená do výchovy navrhovateľky a výživné sa zvýšilo zo sumy 1 000 Sk na 1 800 Sk mesačne.

Dňa 20. júna 1998 došlo okresnému súdu odvolanie navrhovateľky proti rozsudku.

Dňa 6. augusta 1998 bol spis predložený krajskému súdu s predkladacou správou na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 31. augusta 1998 bolo vydané uznesenie krajského súdu č. k. 8 Co 7255/98-83, ktorým bol zrušený rozsudok prvostupňového súdu vo výroku o zvýšení výživného a nedoplatku na výživnom a vec bola vrátená prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Rozsudok zostal vo výroku o zverení maloletej A. do výchovy matky nedotknutý.

Dňa 6. októbra 1998 došiel spis okresnému súdu.

Dňa 12. októbra 1998 bol dožiadaný daňový úrad ohľadom príjmu odporcu a zamestnávateľ navrhovateľky ohľadom príjmu navrhovateľky.

Dňa 23. októbra 1998 došla okresnému súdu odpoveď daňového úradu.

Dňa 29. októbra 1998 došla okresnému súdu odpoveď zamestnávateľa navrhovateľky.

Dňa 3. novembra 1998 bol určený termín pojednávania na 13. november 1998.

Dňa 13. novembra 1998 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka a odporca boli prítomní, opatrovník nebol prítomný).

Dňa 26. novembra 1998 bol vyzvaný daňový úrad na uvedenie príjmov a výdavkov odporcu.

Dňa 16. decembra 1998 došla okresnému súdu odpoveď na dožiadanie.

Dňa 28. januára 1999 okresný súd vyžiadal od zamestnávateľa navrhovateľky prehľad o jej zárobku za rok 1998.

Dňa 12. marca 1999 bol určený termín pojednávania na 2. jún 1999.

Dňa 12. marca 1999 bola vec pridelená na vybavenie sudcovi Mgr. M. Š.

Dňa 26. marca 1999 došlo okresnému súdu oznámenie zamestnávateľa navrhovateľky o výške zárobku za rok 1998.

Dňa 26. mája 1999 vyslovil konajúci sudca, že je predpojatý v danej veci.

Dňa 28. mája 1999 došiel spis krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti sudcu.

Dňa 31. mája 1999 bolo vydané uznesenie o vylúčení sudcu Mgr. M. Š.

Dňa 24. júna 1999 bola vec pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. A. P.

Dňa 14. júla 1999 bol určený termín pojednávania na 17. august 1999.

Dňa 6. augusta 1999 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti navrhovateľky na pojednávaní.

Dňa 17. augusta 1999 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka nebola prítomná, odporca a opatrovník boli prítomní).

Dňa 17. augusta 1999 bola od daňového úradu vyžiadaná informácia o príjme spoločnosti Bosca, s. r. o., ktorej je navrhovateľka jedinou spoločníčkou. Zároveň bol vyžiadaný od zamestnávateľa údaj o príjme navrhovateľky za rok 1999.

Dňa 17. augusta 1999 požiadalo Obvodné oddelenie Policajného zboru Krásno nad Kysucou o zaslanie rozsudku v danej právnej veci z dôvodu podozrenia z trestného činu zanedbania povinnej výživy podľa § 213 Trestného zákona, podľa ktorého bol odporca povinný prispievať na výživu detí.

Dňa 2. septembra 1999 došla okresnému súdu odpoveď od zamestnávateľa navrhovateľky, avšak opäť došla informácia o príjme za rok 1998, a nie, ako súd žiadal, za rok 1999.

Dňa 9. septembra 1999 došla okresnému súdu odpoveď daňového úradu.

Dňa 23. septembra 1999 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka a odporca boli prítomní, opatrovník nebol prítomný).

Dňa 23. septembra 1999 okresný súd požiadal zamestnávateľa navrhovateľky opäť o zaslanie informácie o jej príjme za rok 1999.

Dňa 8. októbra 1999 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka bola prítomná, odporca a opatrovník neboli prítomní).

Dňa 11. októbra 1999 došla okresnému súdu odpoveď zamestnávateľa a navrhovateľky ohľadom jej zárobku za rok 1999.

Dňa 26. októbra 1999 sa uskutočnilo pojednávanie (matka a opatrovník boli prítomní, odporca nebol prítomný).

Dňa 19. novembra 1999 došlo okresnému súdu upovedomenie Obvodného oddelenia Policajného zboru Čadca, že nevie doručiť predvolanie na pojednávanie odporcovi.

Dňa 25. novembra 1999 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka a opatrovník boli prítomní, odporca nebol prítomný).

Dňa 2. decembra 1999 došla okresnému súdu odpoveď na dožiadanie od Mestského úradu Čadca o trvalom pobyte odporcu.

Dňa 6. decembra 1999 došlo okresnému súdu oznámenie navrhovateľky ohľadom adresy odporcu.

Dňa 7. decembra 1999 došlo okresnému súdu potvrdenie Registra obyvateľov Slovenskej republiky v Banskej Bystrici (ďalej len „register obyvateľov“) o trvalom pobyte odporcu.

Dňa 17. decembra 1999 došlo okresnému súdu oznámenie Obecného úradu Oščadnica, že odporca v obci nemá pobyt.

Dňa 22. decembra 1999 došlo okresnému súdu oznámenie od Obvodného oddelenia Policajného zboru Čadca, že predvolanie na pojednávanie bolo odporcovi doručené.

Dňa 17. januára 2000 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka a odporca boli prítomní, opatrovník nebol prítomný). Pojednávanie bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne.

Dňa 16. februára 2000 došlo okresnému súdu oznámenie odporcu, že zistil, že pod sp. zn. 10 C 684/98 prebieha na tunajšom súde konanie o rozvode, v ktorom sa rieši aj otázka výživného, preto žiada spojenie oboch konaní.

Dňa 2. marca 2000 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka bola prítomná, odporca nebol prítomný). Bol vyhlásený rozsudok č. k. 15 P 18/95-145, ktorý zmenil rozsudok č. k. 12 Nc 221/94-50 z 19. októbra 1994, ktorým bolo pôvodne určené výživné, a výživné sa zvýšilo od 1. marca 1997 na sumu 2 000 Sk a od 1. septembra 1999 na sumu 3 500 Sk mesačne.

Dňa 18. apríla 2000 bolo okresnému súdu doručené odvolanie navrhovateľky proti rozsudku.

Dňa 28. apríla 2000 došlo okresnému súdu odvolanie odporcu proti rozsudku.

Dňa 22. mája 2000 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 7. júna 2000 došlo krajskému súdu vyjadrenie navrhovateľky k odvolaniu odporcu.

Dňa 30. júna 2000 bol spis vrátený okresnému súdu s tým, aby okresný súd zistil, či v čase doručovania rozsudku trvalo právne zastúpenie navrhovateľky, pretože ak trvalo, treba rozsudok doručiť aj jej právnomu zástupcovi, a či sa odporca v čase od 4. apríla 2000 do 5. apríla 2000 zdržiaval v mieste bydliska, za účelom zistenia, či bolo odvolanie odporcu podané v lehote alebo oneskorene.

Dňa 13. júla 2000 bolo okresným súdom vydané opravné uznesenie, predmetom opravy bolo doplnenie záhlavia rozsudku o právneho zástupcu navrhovateľky.

Dňa 18. augusta 2000 došlo okresnému súdu podanie odporcu, v ktorom sa uvádza, že v čase od 4. apríla 2000 do 5. apríla 2000 bol na kúpeľnej liečbe.

Dňa 19. septembra 2000 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 31. októbra 2000 bolo vydané uznesenie krajského súdu č. k. 8 Co 2467/00-170, ktorým bol zrušený rozsudok prvostupňového súdu a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Dňa 17. novembra 2000 došiel spis okresnému súdu.

Dňa 27. novembra 2000 bol daný pokyn kancelárii na doručenie uznesenia odvolacieho súdu.

Dňa 9. januára 2001 bol daný pokyn kancelárii na pripojenie rozvodového spisu sp. zn. 10 C 684/98, bola vyžiadaná správa od daňového úradu o príjme odporcu aj navrhovateľky za rok 1996 až 1999, navrhovateľka a odporca boli vyzvaní, aby predložili doklady o vlastníctve nehnuteľností a hnutel'ností (autá) a doklady o účasti v obchodných spoločnostiach.

Dňa 11. januára 2001 bol v spise urobený záznam o zistení, že spis sp. zn. 10 C 684/98 nie je možné pripojiť, pretože rozhodnuté bolo vo veci rozvodu a výchovy, avšak nie o výživnom a spis sa nachádza na opise.

Dňa 22. januára 2001 došla okresnému súdu odpoveď daňového úradu.

Dňa 26. januára 2001 došla okresnému súdu odpoveď odporcu na výzvu súdu.

Dňa 29. januára 2001 došla okresnému súdu odpoveď na výzvu od navrhovateľky.

Dňa 31. januára 2001 bol dožiadaný Dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Čadci (ďalej len „dopravný inšpektorát“) ohľadom zistenia vlastníctva motorových vozidiel v evidencii dopravného inšpektorátu a dožiadaný bol aj Okresný úrad v Leviciach, katastrálny odbor (ďalej len „katastrálny odbor okresného úradu“), ohľadom zaslania listov vlastníctva č. 437 a č. 275.

Dňa 22. februára 2001 došla okresnému súdu odpoveď od dopravného inšpektorátu.

Dňa 28. februára 2001 požiadal katastrálny odbor okresného úradu o upresnenie označenia katastrálneho územia.

Dňa 14. marca 2001 okresný súd zaslal katastrálnemu odboru okresného úradu upresnenie označenia katastrálneho územia.

Dňa 19. apríla 2001 oznámil katastrálny odbor okresného úradu, že listy vlastníctva č. 437 a č. 275 sa v danom katastrálnom území nenachádzajú.

Dňa 8. mája 2001 bol právny zástupca navrhovateľky vyzvaný na predloženie výpisu z obchodného registra ohľadom spoločnosti, ktorej spoločníčkou je navrhovateľka, a daňový úrad bol dožiadaný poskytnúť informácie ohľadom príjmu navrhovateľky a odporcu.

Dňa 27. júla 2001 došla okresnému súdu odpoveď daňového úradu.

Dňa 14. augusta došlo okresnému súdu podanie navrhovateľky, prílohou ktorého bol aj výpis z obchodného registra ohľadom spoločnosti Bosca, s. r. o.

Dňa 5. septembra 2001 bol daný pokyn kancelárii na zistenie, či rozvodové konanie vedené pod sp. zn. 10 C 684/98 bolo právoplatne skončené, bol vyžiadaný výpis z obchodného registra ohľadom spoločnosti Energia plus, s. r. o., bola vyžiadaná správa od zamestnávateľa navrhovateľky o jej príjme, odporca bol vyzvaný na špecifikáciu námietky zaujatosti vznesenej v odvolacom konaní a aby predložil doklady o vlastníctve majetku.

Dňa 10. septembra 2001 bolo zistené, že rozsudok o rozvode sp. zn. 10 C 684/98 z 28. júla 1998 nadobudol právoplatnosť 31. augusta 1998.

Dňa 18. septembra 2001 došla okresnému súdu odpoveď od zamestnávateľa matky.

Dňa 28. septembra 2001 došlo okresnému súdu splnomocnenie na zastupovanie od A. Š., ktorá splnomocnila na zastupovanie v konaní o zvýšenie výživného svoju matku.

Dňa 5. októbra 2001 okresný súd zaslal odporcovi urgenciu ohľadom jeho vyjadrenia k námietke zaujatosti a predloženia požadovaných dokladov.

Dňa 12. decembra 2001 okresný súd poslal žiadosť registru obyvateľov a Mestskému úradu v Čadci ohľadom zistenia adresy pobytu odporcu.

Dňa 31. januára 2002 došla okresnému súdu odpoveď registra obyvateľov.

Dňa 14. februára 2002 došla okresnému súdu odpoveď Mestského úradu v Čadci.

Dňa 15. februára 2002 bola okresným súdom opäť zaslaná výzva odporcovi.

Dňa 10. apríla 2002 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti odporcu na pojednávaní nariadenom na 13. apríl 2002 z dôvodu kúpeľného pobytu.

Dňa 14. júna 2002 vyzval okresný súd odporcu, aby sa bližšie vyjadril k námietke zaujatosti vznesenej v rámci odvolacieho konania, pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty.

Dňa 19. septembra 2002 bola opäť doručovaná výzva odporcovi na inú adresu.

Dňa 11. novembra 2002 okresný súd požiadal Mestský úrad v Čadci o doručenie výzvy odporcovi.

Dňa 4. februára 2003 došla okresnému súdu odpoveď Mestskej polície Čadca, že odporcovi sa nepodarilo zásielku doručiť.

Dňa 25. marca 2003 bola vec prikázaná opatrením predsedníčky okresného súdu na ďalšie konanie sudcovi JUDr. K. K.

Dňa 22. apríla 2003 bol určený termín pojednávania na 6. máj 2003.

Dňa 6. mája 2003 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľka a odporca neboli prítomní, opatrovník bol prítomný). Pojednávanie bolo odročené na 28. máj 2003.

Dňa 7. mája 2003 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti navrhovateľky na pojednávaní.

Dňa 26. mája 2003 bol spis predložený ústavnému súdu.

Zo spisu sp. zn. 10 C 684/98 ústavný súd zistil, že ide o právnu vec navrhovateľa J. Š. proti odporčyni (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľke) vedenej na okresnom súde o rozvod manželstva. V tejto právnej veci boli vykonané nasledujúce úkony:

Dňa 14. mája 1998 bol podaný návrh na začatie konania o rozvod manželstva, zverenie do výchovy a určenie výživného.

Dňa 22. mája 1998 bol navrhovateľ vyzvaný na doplatenie súdneho poplatku.

Dňa 4. júna 1998 bol doplatený súdny poplatok.

Dňa 4. júna 1998 bol určený termín pojednávania na 28. júl 1998, bol ustanovený opatrovník a odporkyňa bol zaslaný návrh na vyjadrenie.

Dňa 22. júna 1998 došla okresnému súdu správa Mestského úradu Čadca o osobných a majetkových pomeroch účastníkov konania.

Dňa 26. júna 1998 došlo okresnému súdu vyjadrenie odporkyne k návrhu.

Dňa 29. júna 1998 došla okresnému súdu správa Okresného úradu v Čadci, odboru sociálnych vecí, o prešetrených pomeroch účastníkov konania.

Dňa 30. júna 1998 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti opatrovníka na pojednávaní nariadenom na 28. júl 1998.

Dňa 28. júla 1998 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľ a odporkyňa boli prítomní, opatrovník nebol prítomný). Na pojednávaní bol vyhlásený rozsudok č. k. 10 C 684/98-23, ktorým bolo manželstvo účastníkov rozvedené, maloletá A. bola zverená do výchovy matky a otec bol zaviazaný platením výživného vo výške 1 800 Sk od právoplatnosti rozhodnutia.

Dňa 4. septembra 1998 došlo okresnému súdu odvolanie odporkyne proti rozsudku.

Dňa 4. septembra 1998 bola odporkyňa vyzvaná okresným súdom na zaslanie troch vyhotovení odvolania.

Dňa 18. septembra 1998 boli okresnému súdu doručené ďalšie vyhotovenia odvolania.

Dňa 18. septembra 1998 bolo odvolanie zaslané na vyjadrenie právneho zástupcovi navrhovateľa a opatrovníkovi.

Dňa 19. októbra 1998 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu.

Dňa 3. novembra 1998 bol spis predložený krajskému súdu.

Dňa 19. mája 1999 bol určený termín pojednávania na krajskom súde na 30. júl 1999.

Dňa 26. júla 1999 bolo krajskému súdu doručené ospravedlnenie neúčasti opatrovníka na vytýčenom pojednávaní.

Dňa 30. júla 1999 sa uskutočnilo pojednávanie na krajskom súde (navrhovateľ a odporkyňa boli prítomní, opatrovník nebol prítomný). Bolo vyhlásené uznesenie č. k. 9 Co 373/98-40, ktorým ostal rozsudok prvostupňového súdu v nenapadnutej časti

nedotknutý a v napadnutej časti týkajúcej sa výživného na maloletú A. bol rozsudok prvostupňového súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

Dňa 8. septembra 1999 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 8. októbra 1999 došlo okresnému súdu stanovisko právneho zástupcu navrhovateľa k uzneseniu odvolacieho súdu.

Dňa 11. októbra 1999 došlo okresnému súdu vyjadrenie odporkyne k uzneseniu odvolacieho súdu.

Dňa 28. októbra 1999 bol určený termín pojednávania na 11. január 2000.

Dňa 7. januára 2000 došli okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti právneho zástupcu navrhovateľa a žiadosť o odročenie pojednávania.

Dňa 11. januára 2000 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ a odporkyňa boli prítomní, opatrovník nebol prítomný). Pojednávanie bolo odročené na 15. február 2000.

Dňa 27. januára 2000 došlo okresnému súdu potvrdenie zamestnávateľa odporkyne o jej príjme.

Dňa 31. januára 2000 došlo okresnému súdu potvrdenie daňového úradu o príjme navrhovateľa.

Dňa 9. februára 2000 došla okresnému súdu správa Mestského úradu v Čadci o osobných pomeroch odporkyne a navrhovateľa.

Dňa 15. februára 2000 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ nebol prítomný, odporkyňa a opatrovník boli prítomní). Pojednávanie bolo odročené na 28. marec 2000.

Dňa 15. marca 2000 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti navrhovateľa na pojednávaní 28. marca 2000.

Dňa 28. marca 2000 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ nebol prítomný, odporkyňa bola prítomná). Pojednávanie bolo odročené na 2. máj 2000.

Dňa 28. marca 2000 bol daný pokyn kancelárii na pripojenie spisu sp. zn. 15 P 18/95 (12 Nc 221/94).

Dňa 12. apríla 2000 bola okresnému súdu doručená výpoveď splnomocnenia právneho zástupcu navrhovateľa.

Dňa 2. mája 2000 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ a odporkyňa boli prítomní). Bol vyhlásený rozsudok č. k. 10 C 684/98-70, podľa ktorého je otec povinný prispievať na

výživu maloletej A. sumou 3 500 Sk mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva.

Dňa 2. júna 2000 bolo podané odvolanie proti rozsudku odporkyňou.

Dňa 15. júna 2000 bolo podané odvolanie proti rozsudku navrhovateľom.

Dňa 16. júna 2000 bol opis odvolania odporkyne zaslaný na vyjadrenie navrhovateľovi a opatrovníkovi.

Dňa 26. júna 2000 bol opis odvolania navrhovateľa zaslaný na vyjadrenie odporkyne a opatrovníkovi.

Dňa 2. augusta 2000 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporkyne k odvolaniu navrhovateľa.

Dňa 17. augusta 2000 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 30. októbra 2000 bolo vydané uznesenie krajského súdu č. k. 13 Co 2103/00-82, ktorým bol rozsudok prvostupňového súdu zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Dňa 15. decembra 2000 bol spis doručený okresnému súdu.

Dňa 21. decembra 2000 bolo uznesenie krajského súdu zaslané na vyjadrenie navrhovateľovi, odporkyne a opatrovníkovi.

Dňa 7. februára 2001 došlo okresnému súdu vyjadrenie opatrovníka k uzneseniu krajského súdu.

Dňa 7. februára 2001 došlo okresnému súdu vyjadrenie odporkyne k uzneseniu krajského súdu.

Dňa 16. februára 2001 bol určený termín pojednávania na 27. marec 2001.

Dňa 27. marca 2001 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ a odporkyňa boli prítomní, opatrovník nebol prítomný). Pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu.

Dňa 3. apríla 2001 bol stanovený termín pojednávania na 10. máj 2001.

Dňa 4. mája 2001 došlo okresnému súdu ospravedlnenie neúčasti opatrovníka na pojednávaní 10. mája 2001.

Dňa 10. mája 2001 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ a odporkyňa boli prítomní).

Dňa 22. mája 2001 došla okresnému súdu odpoveď odporkyne na dožiadanie ohľadom nákladov na dcéru a dokladov o majetku.

Dňa 30. mája 2001 bol daný pokyn kancelárii na pripojenie spisu sp. zn. 8 C 917/98.

Dňa 25. júna 2001 bolo v kancelárii „C“ zistené, že spis sp. zn. 8 C 917/98 bol zaslaný znalkyni za účelom podania znaleckého posudku.

Dňa 13. júla 2001 bol daný pokyn kancelárii na pripojenie spisu sp. zn. 8 C 917/98. Bolo zistené, že spis sa ešte nachádza u znalkyne.

Dňa 28. septembra 2001 bol daný pokyn kancelárii na pripojenie spisu sp. zn. 8 C 917/98.

Dňa 23. januára 2002 bol v spise urobený záznam, že vec sp. zn. 8 C 917/98 nie je právoplatne skončená a vo veci bol vytýčený termín pojednávania, preto ho nebolo možné pripojiť.

Dňa 24. januára 2002 bol určený termín pojednávania na 11. apríl 2002.

Dňa 28. januára 2002 bol pripojený spis sp. zn. 8 C 917/98.

Dňa 11. apríla 2002 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ nebol prítomný, odporkyňa bola prítomná). Pojednávanie bolo odročené na 23. máj 2002.

Dňa 11. apríla 2002 bola okresným súdom vyžiadaná správa od daňového úradu o príjmoch navrhovateľa za roky 2000 a 2001.

Dňa 23. apríla 2002 bol termín pojednávania určený na 23. máj 2002 zrušený a stanovený na 13. jún 2002. Bol pripojený spis sp. zn. 10 C 156/00.

Dňa 21. mája 2002 bol zrušený termín pojednávania určený na 13. jún 2002 a stanovený na 27. jún 2002.

Dňa 27. mája 2002 došlo z daňového úradu potvrdenie o príjmoch navrhovateľa.

Dňa 27. júna 2002 sa konalo pojednávanie (navrhovateľ nebol prítomný, odporkyňa bola prítomná). Pojednávanie bolo odročené na 27. august 2002.

Dňa 26. júna 2002 okresný súd požiadal o výpis z evidencie motorových vozidiel dopravného inšpektorátu.

Dňa 18. júla 2002 požiadal právny zástupca odporkyne o preloženie termínu pojednávania z dôvodu jeho účasti na kúpeľnom pobyte.

Dňa 26. augusta 2002 boli okresnému súdu doručené výsledky lustrácie v evidencii motorových vozidiel.

Dňa 27. augusta 2002 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľ a odporkyňa boli prítomní).

Dňa 22. októbra 2002 udelila A. Š. splnomocnenie na zastupovanie v predmetnom konaní svojej matke (odporkyňa).

Dňa 24. októbra 2002 sa uskutočnilo pojednávanie (navrhovateľ nebol prítomný, odporkyňa bola prítomná). Pojednávanie bolo odročené na 29. október 2002 za účelom vyhlásenia rozsudku.

Dňa 29. októbra 2002 sa uskutočnilo pojednávanie. Bol vyhlásený rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 684/1998-138, ktorým bolo určené, že odporca je povinný prispievať na výživu dcéry A. výživným v sume 2 500 Sk mesačne od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze. Výživné za obdobie od 31. augusta 1998 do 30. septembra 2001 v sume 25 200 Sk je odporca povinný splatiť v mesačných splátkach po 500 Sk. Od 22. septembra 2001 je odporca povinný výživné platiť do rúk svojej dcéry A.

Dňa 6. februára 2003 bol rozsudok vypravený na odoslanie.

Dňa 6. marca 2003 rozsudok č. k. 10 C 684/1998-138 z 29. októbra 2002 nadobudol právoplatnosť.

III.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni.

K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní, či v namietaných súdnych konaniach došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. II. ÚS 13/00).

Pokiaľ ide o posúdenie veci, možno konštatovať, že z konkrétnych okolností daného prípadu vyplýva, že v konaniach vedených na okresnom súde išlo o skutkovo zložitú vec. Ústavný súd konštatuje, že skutková zložitnosť vyplýva z toho, že ide o konanie vo veci starostlivosti o maloletú, určenia výšky výživného, ako aj zverenia do výchovy.

V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že ak sú predmetom konania vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, konaniam o týchto vzťahoch majú príslušné súdy venovať mimoriadnu starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok de facto rozhodnutie o otázke predloženej súdu (I. ÚS 184/03).

Vo svetle tejto požiadavky sa potom podstatne mení aj pohľad na posúdenie prietahov v predmetných veciach vo vzťahu k právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, z dôvodu ktorého prebieha súdne konanie (II. ÚS 66/02).

Tretím hodnotiacim kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťuje, či došlo k porušeniu označeného základného práva sťažovateľky, je správanie (postup) samotného súdu.

Vo veci návrhu sťažovateľky na zverenie maloletej A. Š. do výchovy matky a zvýšenie výživného vedenej pod sp. zn. P 18/95 konanie prebieha od 14. mája 1998, t. j. takmer 6 rokov, a dosiaľ nebolo právoplatne skončené. Sťažovateľka aj v tomto období nepretržite zabezpečovala výživu svojej dcéry, na ktorej sa aj vinou okresného súdu nepodieľal jej otec.

Ústavný súd konštatuje, že hmotnoprávna a procesná úprava postupu okresného súdu v konaní vo veciach starostlivosti o maloletých je obsiahnutá v zákone č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov a v Občianskom súdnom poriadku. Výklad a používanie týchto zákonov sú stabilne vyložené v rozsiahlej judikatúre všeobecných súdov. V danej veci ide o vyriešenie vzťahov medzi rodičmi a maloletými deťmi po rozvode manželstva, čo od okresného súdu vyžaduje vzhľadom na všeobecnú citlivosť týchto porozvodových vzťahov zvýšenú starostlivosť o plynulý a ničím nerušený priebeh konania za súčinnosti účastníkov konania, predovšetkým rodičov maloletých detí.

Z tohto aspektu ústavy ústavný súd konštatuje, že okresný súd vo svojom postupe v dostatočnej miere nezohľadnil, o čo ide účastníkom v týchto veciach, t. j. rodičom a maloletej. Bez toho, aby ústavný súd vymedzoval jednotlivé obdobia nečinnosti okresného súdu alebo jeho neefektívnej činnosti, možno konštatovať, že konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletú, ako aj určenia výživného nemôže trvať od roku 1998 dosiaľ. Táto doba je neprijateľná napriek tomu, že otec dieťaťa prispel k tomu, že okresný súd mal sťažený postup v konaní, tým, že riadne nepreberal zásielky. Okresný súd ani v jednom prípade nevyužil takú organizáciu jeho postupu, ktorá by eliminovala nedostatok súčinnosti účastníkov konania, napríklad poriadkové pokuty alebo predvedenie príslušníkmi polície. Takýto postup je zvlášť dôležitý v konaniach súdu vo veciach starostlivosti o maloletých a prikazujú ho aj viaceré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (napr. ustanovenia § 6, § 100, § 101 a § 117 ods. 1).

Ústavný súd, vychádzajúc z troch analyzovaných kritérií, berúc do úvahy aj to, o čom účastníkom vo veci ide, dospel k záveru, že okresný súd v doterajšom konaní o určenie výšky výživného na maloletú porušil základné právo sťažovateľky, aby v konaní konal a rozhodol bez zbytočných prietahov, zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy.

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej právo bolo porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

V súlade s ustanovením § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. P 18/95 konal bez zbytočných prietahov. Vec vedená pod sp. zn. 10 C 684/98 je už právoplatne skončená, a preto nebolo potrebné takýto príkaz okresnému súdu uložiť.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Tento účel možno dosiahnuť len právoplatným rozhodnutím.

Podľa ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk, ktoré zdôvodnila viacročnými duševnými útrapami.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd vyslovil porušenie základného práva, prikázal okresnému súdu vo veci konať a rozhodnúť a zaviazal okresný súd zaplatiť sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie vo výške 30 000 Sk.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala, aby ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť trovy konania na účet jej advokáta, ktoré vyčíslila sumou 8 796 Sk, a to za dva úkony právnej pomoci a dva režijné paušály.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnym zástupcom sťažovateľky vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľka bola vo veci čiastočne úspešná, a preto bolo potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom. Pri výpočte náhrady trov konania ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej

republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a ustálil trovy konania vo veci zhodne, ako ich uplatnil advokát sťažovateľky, teda vo výške 8 796 Sk.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2004